07/09/2019

Παρουσιάζεται το έργο του Σεβ. Σουηδίας για τον Άγιο Νεκτάριο

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Στις 6 Νοεμβρίου 2019, θα παρουσιαστεί για πρώτη φορά το δίτομο έργο του Μητροπολίτη Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας, Κλεόπα Στρογγύλη, για τον Άγιο Νεκτάριο (στην ελληνική και αγγλική γλώσσα), με τίτλο «Ο Άγιος Νεκτάριος Κεφαλάς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως».

Το ethnos.gr (Ρεπορτάζ: Μαρίνα Ζιώζιου) προδημοσιεύει υλικό της παρούσας επετειακής επιστημονικής μελέτης, καθώς και τη σχετική επιστολή του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου και τον χαιρετισμό του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερωνύμου.

Η εκδήλωση οργανώνεται από την Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος και την Ιερά Μητρόπολη Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης για τα 100 χρόνια από την κοίμηση του Αγίου. Η παρουσίαση θα γίνει στην Αίθουσα της Γενναδίου Βιβλιοθήκης.

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος αποφάσισε το έτος 2020 να είναι αφιερωμένο στον Άγιο εκείνον, που ανέδειξε η Ορθοδοξία μας στους έσχατους καιρούς, τον πολυθαύμαστο Νεκτάριο, Μητροπολίτη Πενταπόλεως της Αιγύπτου, διευθυντή της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής των Αθηνών και κτήτορα της

ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Αιγίνης, λόγω της επετείου συμπληρώσεως εκατόν ετών από την κοίμησή του.

Όπως αναφέρει στον πρόλογό του ο εκδότης, ο τιτουλάριος μητροπολίτης Φαναρίου Αγαθάγγελος, γενικός διευθυντής της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, «στο πρόσωπο του αγίου Νεκταρίου εκδηλώνονται οι προϋποθέσεις της συμμετοχής του ανθρώπου στη ζωή του Χριστού. Αυτές είναι η συγχώρεση, η άφεση, η συμφιλίωση, η ειρήνη, η αγάπη.

Η αληθινή και ανεξάντλητη αγάπη είναι από τον Θεό και κατά Θεόν. Αν αγαπούμε

–σύμφωνα με τον Άγιο– όχι μόνο δεν μισούμε, αλλά ούτε και κρίνουμε ή κατακρίνουμε.

Η αγάπη είναι αναίρεση ή άρνηση του πειρασμού της κρίσεως και κυρίως της κατακρίσεως των άλλων, των αδελφών μας, των πλησίον μας. Το έργο της κρίσεως ή της κατακρίσεως των άλλων ανήκει στην Οικονομία του Θεού, του Δημιουργού και Σωτήρα μας, ένα έργο που είναι εγκληματικό να περιορίζεται στα όρια της ανθρώπινης δικαιοσύνης, όταν οι σχέσεις μας με τον Θεό δεν είναι νομικές ή δικανικές, αλλά αγαπητικές ή οικείες, και όταν προπαντός στην κρίση του Θεού για τα ανθρώπινα πράγματα δεν βαρύνει η δικαιοσύνη, αλλά η αγαθότητά Του».

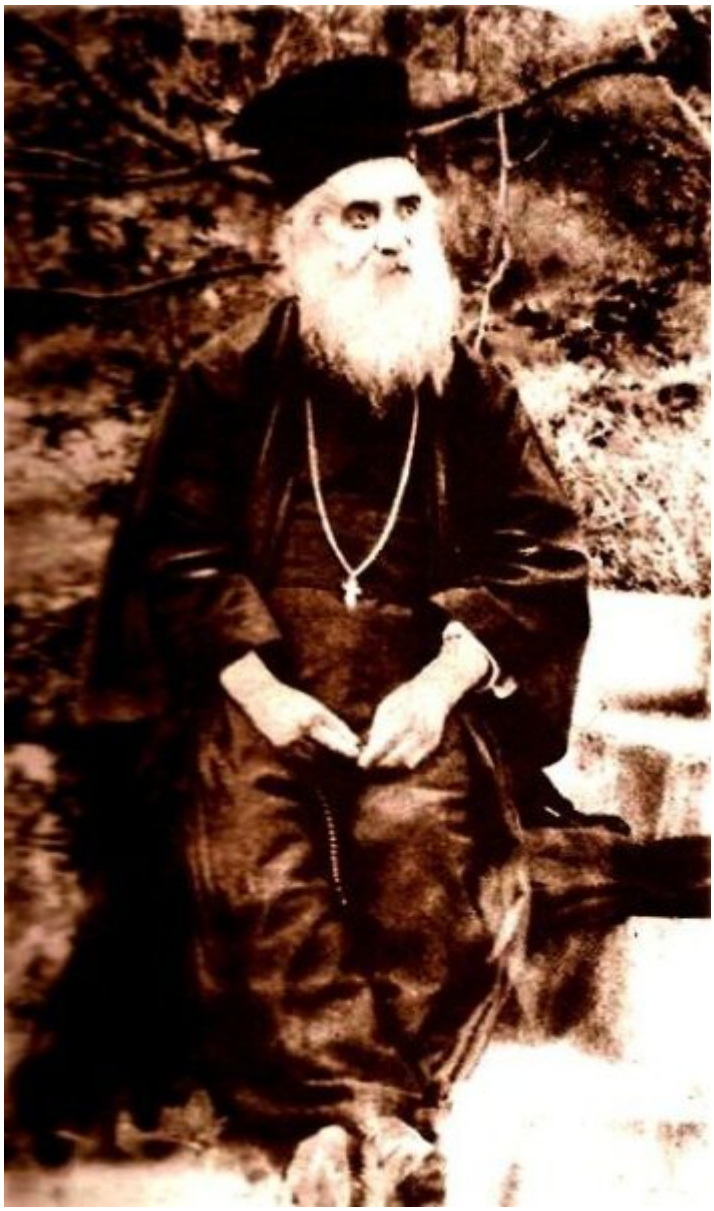

«Ο άγιος Νεκτάριος», γράφει ο γενικός διευθυντής της Αποστολικής Διακονίας, «με τη μεγάλη και αυστηρή ασκητική ζωή του, τη μόνιμη εργασία του στην προσευχή, την ταπείνωση, τη νηστεία, την αγρυπνία και την ακατάπαυστη μελέτη των Αγίων Γραφών και των Πατερικών έργων, την αύξηση των αρετών και την ένθεη πολιτεία του, έγινε ο μέγας και άγιος Ιεράρχης Πενταπόλεως, αξιομίμητος και αυθεντικός συνεχιστής της Ελληνικής Πατερικής Παραδόσεως».

Το έργο του μητροπολίτη Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας, Κλεόπα Στρογγύλη, βασίζεται σε ανέκδοτες αρχειακές πηγές και καλύπτει ολόκληρο τον ιστορικό βίο του -περιλαμβάνει δεκατέσσερα κεφάλαια- από τη γέννηση έως και την κοίμησή του.

Αρχικά εξετάζει το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας τον 19ο αιώνα και τον Άγιο Νεκτάριο ως Μέγα Αρχιμανδρίτη και κατόπιν ως Μητροπολίτη Πενταπόλεως. Εν συνεχεία καταγράφεται η πορεία του ως ιεροκήρυκας και η δράση του στη Ριζάρειο Εκκλησιαστική Σχολή. Κατόπιν αναφέρεται στην ίδρυση της Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Αιγίνης και στις Κατηχητικές Επιστολές του.

Η έκδοση συμπληρώνεται με συνεντεύξεις από τις τρεις σημαντικές περιόδους του βίου του: Αιγύπτου, Ριζαρείου και Αιγίνης.Τέλος, το έργο ολοκληρώνεται με εκτενή βιβλιογραφία, τόσο με πρωταρχικές όσο και με δευτερεύουσες πηγές, βοηθήματα και άρθρα.

«Ευχόμαστε διαπύρως όπως το χριστεπώνυμο πλήρωμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας εμβαθύνει στην ιστορική και θεολογική προσέγγιση του πολυσχιδούς βίου και πλούσιου συγγραφικού έργου του σοφού ιεράρχη, τον οποίο η συνείδηση του ορθοδόξου λαού τιμά από χρόνια, ως μυροβλύτη και θαυματουργό Άγιο» καταλήγει στον πρόλογό του ο εκδότης.

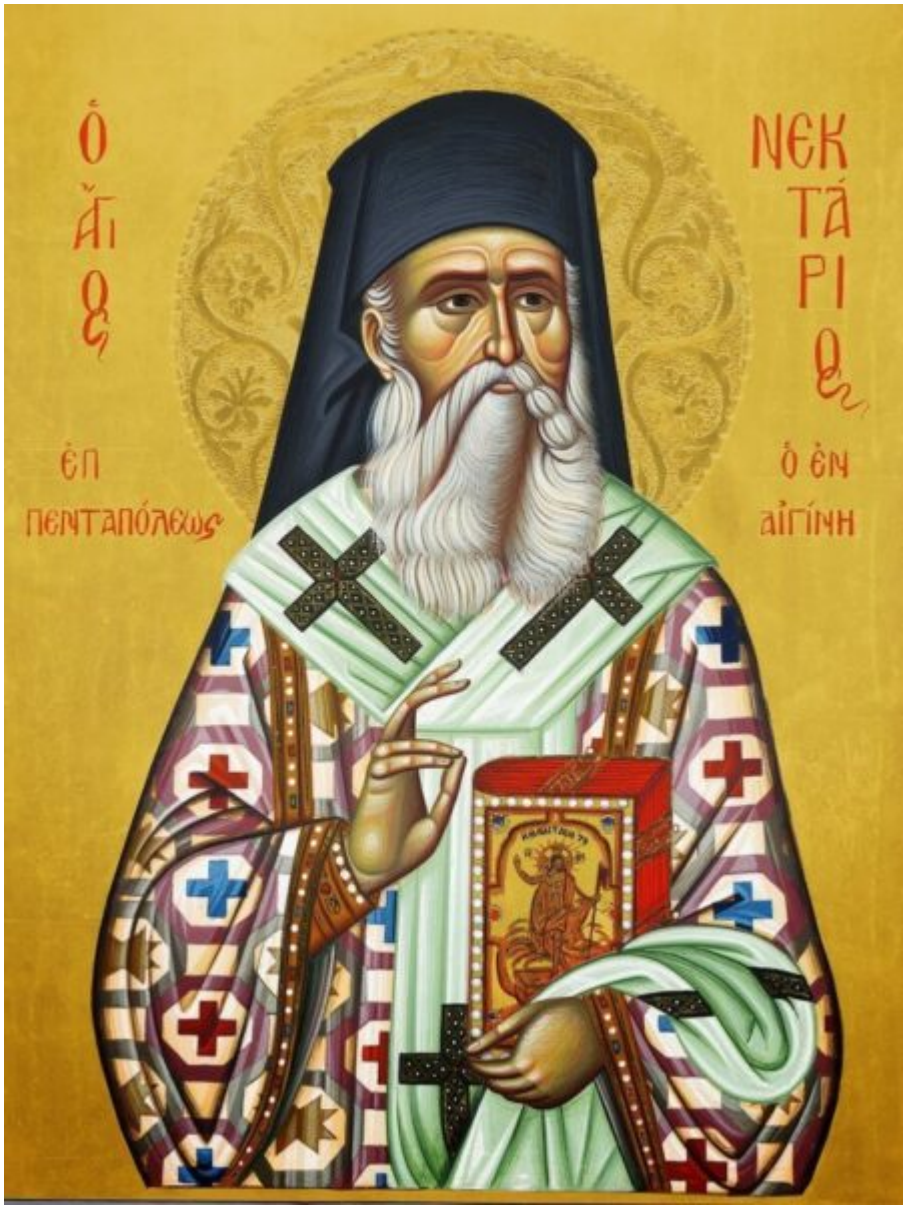

Ο χαιρετισμός του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερωνύμου

«Ασμένως πληροφορηθήκαμε ότι η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο επίσημος εκδοτικός και ιεραποστολικός Οργανισμός της Εκκλησίας μας, προτίθεται να εκδώσει και να συμπεριλάβει στις πολύτιμες εκδόσεις της δίτομο επιστημονικό έργο υπό τον τίτλο «Άγιος Νεκτάριος Κεφαλάς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως», συγγραφέν υπό του αγαπητού αδελφού συνιεράρχου, Σεβ. Μητροπολίτου Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας κ. Κλεόπα Στρογγύλη.

Πράγματι χαιρόμεθα για την έκδοση, καθώς η Ορθόδοξη Εκκλησία συνιστά την κιβωτό της σωτηρίας του ανθρώπου και ο «επιμελείας της ψυχής χειραγωγός» άγιος Νεκτάριος τονίζει προσφυώς ότι ο άνθρωπος οφείλει να φροντίζει και να

εργάζεται για τη σωτηρία του· διότι αλλιώς διατρέχει τον έσχατο κίνδυνο της απώλειας. Η αμαρτία, που διαφθείρει τον άνθρωπο, είναι σκότος και κακό μεγάλο, που αντιστρατεύεται το θέλημα του Θεού. Η ηθική μεν ελευθερία καταλογίζει κάθε παρεκτροπή ως αμαρτία, η δε αμαρτία απομακρύνει τον άνθρωπο από τον Θεό.

Αναμφισβήτητα εντός της Εκκλησίας μας προβάλλεται το πρότυπο του Αγίου, αγαθό προς το οποίο εκοπίασε και επραγμάτωσε με όλες του τις δυνάμεις και με τη χάρη του Θεού ο άγιος Επίσκοπος Πενταπόλεως, βιώνοντας μια πολυκύμαντη ζωή εν Χριστώ Ιησού και διά Πνεύματος Αγίου. Ως ηθικώς ελεύθερη προσωπικότητα απέβη Άγιος της Εκκλησίας, εφαρμόζοντας το θεικό παράγγελμα «άγιοι γίνεσθε, ότι εγώ άγιός ειμι» (Λευιτ. ια΄ 14, Α΄ Πετρ. α΄ 16), και εισήλθε στην ευλογημένη Βασιλεία της «χάριτος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και της αγάπης του Θεού και Πατρός και της κοινωνίας του Αγίου Πνεύματος», όπως ορίζεται υπό του Αποστόλου Παύλου (Β΄ Κορ. ιγ΄ 13).

Εν τούτοις η σύγχρονη κοινωνία παραβλέπει και αγνοεί τη διάκριση της ελευθερίας σε αληθινή και ψευδώνυμο, που είναι τόσο αναγκαία και σπουδαία. Ο άγιος Νεκτάριος ετόνιζε ότι η διαφορά του χαρακτήρος, έχει ως επακόλουθο και την διαφορά της ηθικής κατάστασης και την διαφορά του ήθους και των τρόπων και της πολιτείας και των πράξεων και των ενεργειών. Γι’ αυτό, οι σκέψεις και οι πράξεις του αληθώς ελευθέρου ανθρώπου είναι ελεύθερες, ανεξάρτητες και αγαθές· ενώ ενός ανθρώπου διαπνεομένου υπό ψευδούς ελευθερίας, γίνονται ανελεύθερες, εξαρτημένες και κακές.

Περαιτέρω, συμφορές της ηθικής ανελευθερίας του ανθρώπου, επακόλουθες της παράβασης και παρακοής του θείου νόμου, αποτελούν η αμαρτία και ο θάνατος. Ο «της αρετής φίλος γνήσιος» Νεκτάριος υπογραμμίζει ότι ο πρώτος άνθρωπος εξαπατημένος, αθέτησε κατ’ αρχάς την απαγόρευση της εσωτερικής φωνής του, που ποθούσε την τήρηση του θείου νόμου, υποδούλωσε κατόπιν την ηθική του ελευθερία με τις εισηγήσεις του διαβόλου, και παρέβη εν τέλει τη θεία εντολή, την τήρηση της οποίας επιθυμούσε πάρα πολύ και επεδίωκε.

Ανατρεπτικός παράγοντας της ανωτέρω απομακρύνσεως του ανθρώπου αποτελεί η φιλανθρωπία του Θεού, ο Οποίος δεν εγκατέλειψε τον άνθρωπο, αλλά με τη ενανθρώπηση του Υιού και Λόγου Του πραγματοποίησε και θεμελίωσε την δευτέρα κοινωνία με τον άνθρωπο. Η θεία φιλανθρωπία είναι άπειρη και η χάρη άφθονη για τη σωτηρία του ανθρώπου. Γι’ αυτό ο Θεός δεν θέλει να καταστραφεί κανένα από τα δημιουργήματά του, αλλά όλοι να έρθουν σε επίγνωση της αληθείας και να σωθούν. Ως εκ τούτου δέχεται την μετάνοια αυτών που με τη θέλησή τους μετανοούν, συναισθανθέντες το αμάρτημά τους, αλλά και προσκαλεί σε μετάνοια όσους κατρακυλούν στην αμαρτία με αναισθησία και αδιαφορία, για να σωθούν και

αυτοί.

Αποκορύφωμα της αγάπης του Θεού, κατά τον έξοχο της «Σηλυβρίας γόνον», συνιστά το παραδεδομένο υπό του Ιησού Χριστού μυστήριο της θείας Ευχαριστίας· είναι το ανώτερο όλων των μυστηρίων· είναι το θαυμαστότερο των θαυμάτων, όσων με την δύναμη του Θεού επραγματοποιήθηκαν· είναι το υψηλότερο απ' όσα η σοφία του Θεού επινόησε· είναι και το τιμιότερο όλων των χαρισμάτων, όσων η αγάπη του Θεού εχάρισε στους ανθρώπους· διότι αυτό υπερέχει όλων των άλλων. Αν και όλα τα θαύματα προέρχονται από την υπέρβαση κάποιων νόμων της φύσης, το μυστήριο της θείας Μετάληψης υπερέβη τα πάντα· γι' αυτό και δίκαια μπορεί να κληθεί και να θεωρηθεί το θαύμα των θαυμάτων και το μυστήριο των μυστηρίων.

Αυτό τον ευχαριστιακό τρόπο ζωής του ανθρώπου, δηλαδή της αναφοράς τόσο της δικής του ύπαρξης όσο και του κόσμου ολόκληρου προς τον Θεό, ανευρίσκουμε στα συγγράμματα και τη διδασκαλία του «ενθέου θεράποντος Χριστού», αγίου Νεκταρίου. Επίκεντρο επομένως της πνευματικής ζωής του χριστιανού, θα τονίσει ο Άγιος, παραμένει ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, ο οποίος αφού έγινε θύτης και θύμα, πρόσφερε τον εαυτό του στον Θεό «θυσίαν άμωμον εις οσμήν ευωδίας» και συμφιλίωσε την ανθρωπότητα με τον Πατέρα, εισερχόμενος μία φορά στα Άγια με το ίδιο του το αίμα και ευρίσκοντας αιώνια λύτρωση για την ανθρωπότητα.

Έχω την πεποίθηση, λοιπόν, ότι αυτές οι θεολογικές αλήθειες μαζί με το λειτουργικό – ασκητικό ήθος του Αγίου, θα αναδειχθούν με την μελέτη του παρόντος δίτομου εμπεριστατωμένου με αρχειακές πηγές συγγράμματος, ευχόμενος σ' όλους τους πιστούς της Εκκλησίας «παν δώρημα τέλειον, άνωθεν καταβαίνον από του πατρός των φώτων» (Ιακ. α΄ 17)».

Η επιστολή του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου

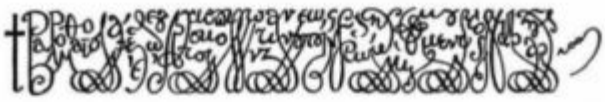

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα Φαναρίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἀγαθάγγελε, Γενικέ Διευθυντά τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Ἱερότητι καί εἰρήνη παρά Θεοῦ.

Στοιχοῦντες τῷ αἰτήματι ὑμῶν, ἀσμένως ἀποστέλλομεν τόν παρόντα Πατριαρχικόν χαιρετισμόν διά τήν ἔκδοσιν, ἑλληνιστί καί ἀγγλιστί, τοῦ ἐντυπωσιακοῦ πονήματος τοῦ Ἱερωτάτου καί λίαν ἡμῖν ἀγαπητοῦ Μητροπολίτου Σουηδίας καί πάσης Σκανδυναυΐας κ. Κλεόπα «Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος Κεφαλᾶς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως. Ἱστορική Μελέτη ἐπί τῇ βάσει ἀνεκδοτων ἀρχειακῶν πηγῶν», τό ὁποῖον ἀποτελεῖ εὔχυμον καρπόν ὑπερτριακονταετοῦς ἐπισταμένης ἐρευνητικῆς ἐργασίας.

Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος εἶχεν ἀφιερώσει ὁλόκληρον τήν ὕπαρξίν του ἄνευ ὅρων εἰς τόν Χριστόν καί εἰς τό θεανδρικόν Αὐτοῦ σῶμα τήν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν. Εἰς ὅλας τάς φάσεις τοῦ βίου του, εἴτε ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Σηλυβρίᾳ ὡς παιδίον καί μαθητής, εἴτε ἐν τῇ Πόλει τοῦ Κωνσταντίνου ὡς ἔφηβος, εἴτε ἀλλαχοῦ ὡς φοιτητής θεολογίας, ὡς δημοδιδάσκαλος, ὡς μοναχός, ὡς ἱεροδιάκονος, ὡς ἱερεύς καί Μητροπολίτης Πενταπόλεως εἰς τό Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ἐν πολλαῖς περιστάσεσιν, εἴτε ὡς ἱεροκῆρυξ, καθηγητής ἐν Ἀθήναις καί Διευθυντής τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καί ὡς μονάζων ἐν Αἰγίνῃ, ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ἦτο ταπεινός διάκονος τοῦ Θεοῦ καί τοῦ πλησίον, ἀνεξίκακος, συγχωρητικός, ἀγαπητικός καί θυσιαστικός.

Ἀξιολογωτάτη εἶναι καί ἡ συγγραφική παραγωγή τοῦ Ἁγίου. Ἡ θεολογία του πηγάζει «ἐκ καθαρᾶς καρδίας» καί ἐκφράζει τήν ἐμπειρίαν τῆς κεχαριτωμένης κοινωνίας μέ τόν ζῶντα Χριστόν. Εἶναι θεολογία ποιμαντική, μεστή σοφίας, θεογνωσίας καί ἀνθρωπογνωσίας, δοξολογία τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου καί τῆς «ἀγγέλων ὑπερτέρας» Θεοτόκου. Ὅπως ὅλοι οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας, οὕτω καί ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ἐνσταλάζει εἰς τήν ζωήν μας τήν γεῦσιν τῶν Ἐσχάτων, εἶναι μάρτυς τῆς Ἀναστάσεως καί ἀκτινοβολεῖ τήν δόξαν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὡς γράφεται εἰς τήν Ἐγκύκλιον τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου: «Δέν νοεῖται Ἁγιότης τοῦ ἀνθρώπου ἐκτός τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, «ὅ ἐστιν ἡ Ἐκκλησία» (Ἐφεσ. α', 23). Ἡ ἁγιότης πηγάζει ἀπό τόν μόνον Ἅγιον. Εἶναι μετοχή τοῦ ἀνθρώπου εἰς τήν ἁγιότητα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ "κοινωνίᾳ τῶν ἁγίων"» (§ 4). Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, οἱ Ἅγιοι ἀνήκουν εἰς τόν πυρῆνα τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι χαρισματικοί φορεῖς τῶν δωρημάτων τῆς Θείας ἀγάπης καί ἐνσαρκώνουν τήν ἀποστολήν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ καί τόν οὐράνιον αὐτοῦ αἰώνιον προορισμόν.

Θεωροῦμεν μεγάλην εὐλογίαν τήν ἀναζωογόνησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σηλυβρίας, ἀξιαγάστῳ μερίμνῃ τοῦ Ἱερωτάτου ἀδελφοῦ Μητροπολίτου Μαξίμου. Τό μικρόν τά νῦν ποίμνιον τῆς Μητροπόλεως Σηλυβρίας ἐκπροσωπεῖ

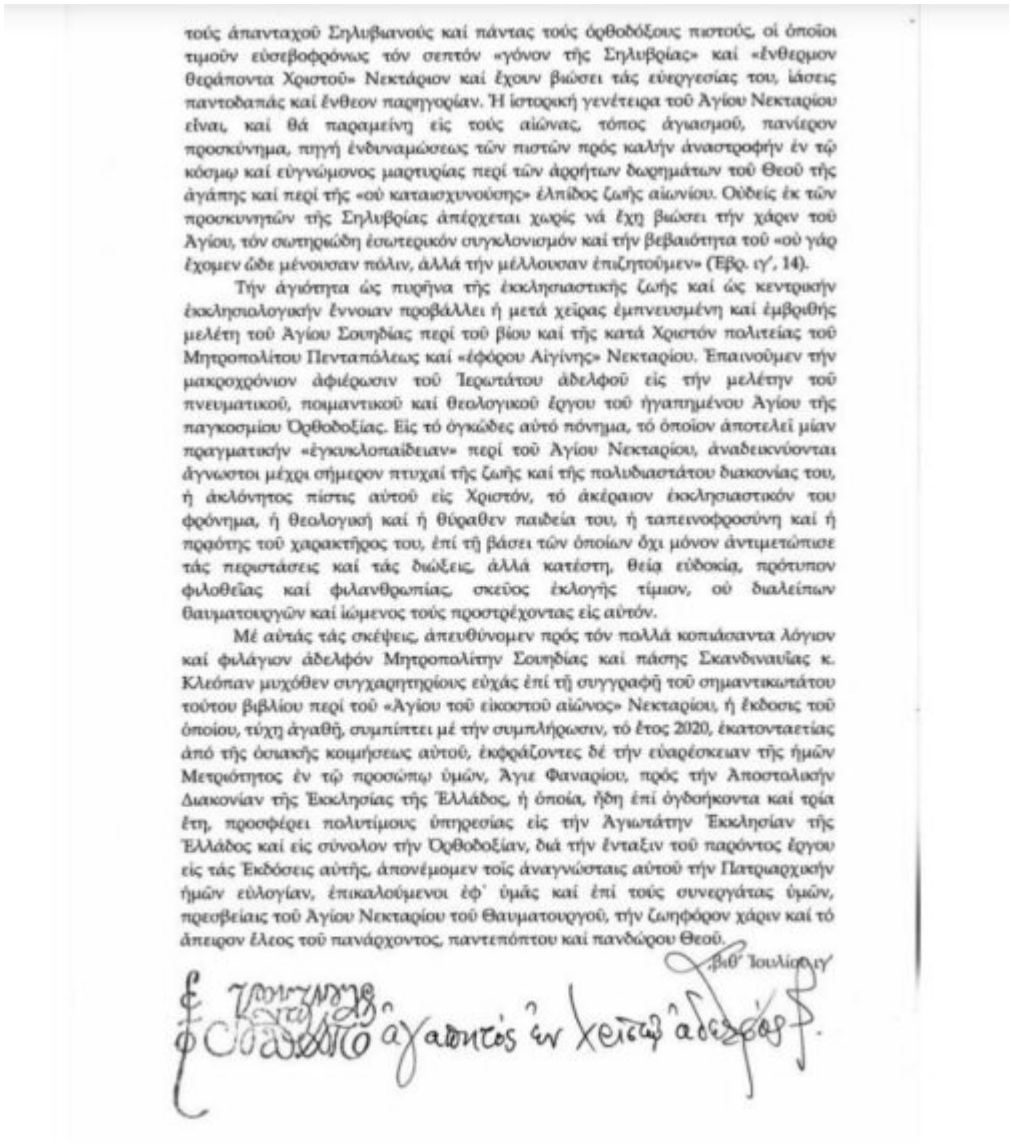

τούς ἁπανταχοῦ Σηλυβανούς καί πάντας τούς ὀρθοδόξους πιστούς, οἱ ὁποῖοι τιμοῦν εὐσεβοφρόνως τόν σεπτόν «γόνον τῆς Σηλυβρίας» καί «ἔνθερμον θεράποντα Χριστοῦ» Νεκτάριον καί ἔχουν βιώσει τάς εὐεργεσίας του, ἰάσεις παντοδαπάς καί ἔνθεον παρηγορίαν. Ἡ ἱστορική γενέτειρα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου εἶναι, καί θά παραμείνῃ εἰς τούς αἰῶνας, τόπος ἁγιασμοῦ, πανίερον προσκύνημα, πηγή ἐνδυναμώσεως τῶν πιστῶν πρός καλήν ἀναστροφήν ἐν τῷ κόσμῳ καί εὐγνώμονος μαρτυρίας περί τῶν ἀρρήτων δωρημάτων τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης καί περί τῆς «οὐ καταισχυνούσης» ἐλπίδος ζωῆς αἰωνίου. Οὐδείς ἐκ τῶν προσκυνητῶν τῆς Σηλυβρίας ἀπέρχεται χωρίς νά ἔχῃ βιώσει τήν χάριν τοῦ Ἁγίου, τόν σωτηριώδη ἐσωτερικόν συγκλονισμόν καί τήν βεβαιότητα τοῦ «οὐ γάρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλά τήν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. ιγ', 14).

Τήν ἁγιότητα ὡς πυρῆνα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί ὡς κεντρικήν ἐκκλησιολογικήν ἔννοιαν προβάλλει ἡ μετά χεῖρας ἐμπνευσμένη καί ἐμβριθής μελέτη τοῦ Ἁγίου Σουηδίας περί τοῦ βίου καί τῆς κατά Χριστόν πολιτείας τοῦ Μητροπολίτου Πενταπόλεως καί «ἐφόρου Αἰγίνης» Νεκταρίου. Ἐπαινοῦμεν τήν μακροχρόνιον ἀφιέρωσιν τοῦ Ἱερωτάτου ἀδελφοῦ εἰς τήν μελέτην τοῦ πνευματικοῦ, ποιμαντικοῦ καί θεολογικοῦ ἔργου τοῦ ἡγαπημένου Ἁγίου τῆς παγκοσμίου Ὀρθοδοξίας. Εἰς τό ὀγκῶδες αὐτό πόνημα, τό ὁποῖον ἀποτελεῖ μίαν πραγματικήν «ἐγκυκλοπαίδειαν» περί τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ἀναδεικνύονται ἄγνωστοι μέχρι σήμερον πτυχαί τῆς ζωῆς καί τῆς πολυδιαστάτου διακονίας του, ἡ ἀκλόνητος πίστις αὐτοῦ εἰς Χριστόν, τό ἀκέραιον ἐκκλησιαστικόν του φρόνημα, ἡ θεολογική καί ἡ θύραθεν παιδεία του, ἡ ταπεινοφροσύνη καί ἡ πραότης τοῦ χαρακτῆρος του, ἐπί τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὄχι μόνον ἀντιμετώπισε τάς περιστάσεις καί τάς δωξεις, ἀλλά κατέστη, θεία εὐδοκίᾳ, πρότυπον φιλοθεΐας καί φιλανθρωπίας, σκεῦος ἐκλογῆς τίμιον, οὗ διαλείπων θαυματουργῶν καί ἰώμενος τούς προστρέχοντας εἰς αὐτόν.

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις, ἀπευθύνομεν πρός τόν πολλά κοπιάσαντα λόγιον καί φιλάγιον ἀδελφόν Μητροπολίτην Σουηδίας καί πάσης Σκανδιναυΐας κ. Κλεόπαν μυχόθεν συγχαρητηρίους εὐχάς ἐπί τῇ συγγραφῇ τοῦ σημαντικωτάτου τούτου βιβλίου περί τοῦ «Ἁγίου τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος» Νεκταρίου, ἡ ἔκδοσις τοῦ ὁποίου, τύχῃ ἀγαθῇ, συμπίπτει μέ τήν συμπλήρωσιν, τό ἔτος 2020, ἑκατονταετίας ἀπό τῆς ὁσιακῆς κοιμήσεως αὐτοῦ, ἐκφράζοντες δέ τήν εὐαρέσκειαν τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν, Ἅγιε Φαναρίου, πρός τήν Ἀποστολικήν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, ἤδη ἐπί ὀγδοήκοντα καί τρία ἔτη, προσφέρει πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τήν Ἀγιωπάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καί εἰς σύνολον τήν Ὀρθοδοξίαν, διά τήν ἔνταξιν τοῦ παρόντος ἔργου εἰς τάς Ἐκδόσεις αὐτῆς, ἀπονέμομεν τοῖς ἀναγνώσταις αὐτοῦ τήν Πατριαρχικήν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς καί ἐπί τούς συνεργάτας ὑμῶν, πρεσβείαις τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου τοῦ Θαυματουργοῦ, τήν ζωηφόρον χάριν καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ παντάρχοντος, παντεπόπτου καί πανδώρου Θεοῦ.

Ἐν Φαναρίῳ τῇ 30ῇ Ἰουλίου ἐτ[illegible]

ΠΗΓΗ: ΕΘΝΟΣ